

« Multiple communities en hun politiële aanpak »

Korte reflectie vanuit de politiepraktijk
Jan BUYS, FGP - DJF

1. Community policing

Externe oriëntering (politie staat middenin de samenleving).

Probleemoplossend werken. Identificatie en analyse van
mogelijke oorzaken van criminaliteit. Hierop tijdig inspelen.

Partnerschap. Veiligheidszorg is **ketenwerking** (integraal en
geïntegreerd).

Afleggen van **verantwoording**.

Bekwame betrokkenheid. Scheppen van mogelijkheden opdat
politiemensen én diverse bevolkingsgroepen gezamenlijk
veiligheid en leefbaarheid kunnen creëren.

2. Oplichting « 419-fraude »

Materieel element: **overdracht van gelden of goederen door het slachtoffer** aan de dader (in tegenstelling tot diefstal: wegname door dader).

Moreel element: **bijzonder opzet**: willens en wetens handelen met het oogmerk om zich nadien als eigenaar van de gelden of de goederen te gaan gedragen.

Overdracht heeft plaats door toepassing van listige **kunstgrepen**, of door misbruik te maken van **lichtgelovigheid**,...

419-fraude is een « modus » van het wanbedrijf oplichting (art. 496 Sw)

2. Oplichting « 419- fraude »

Basispolitiezorg omvat recherche voor lokale fenomenen (oplichting vaak een fenomeen voor de **lokale** politie) maar afhankelijk van de **criteria** in Col 2/2002 kan ook de **federale** politie bevoegd zijn.

Geen prioriteit in het NVP. Oplichting is niet opgenomen als prioriteit in één van de zonale veiligheidsplannen (196 politiezones).

Wat is de huidige **informatiepositie**? Klassieke fraudedriehoek: feiten, slachtoffers (omgeving) en daders ?

3. Feiten « 419-fraude »

OPLICHTING (bron: ANG)		2007	2008	2009
Oplichting zonder internet	Feit	5.838	6.007	6.493
	Poging	1.274	1.049	1.350
	Subtotaal	7.112	7.056	7.843
Oplichting met internet	Feit	2.610	3.588	4.019
	Poging	265	328	477
	Subtotaal	2.875	3.916	4.496
Totaal		9.987	10.972	12.339

Bron: ANG, extractie 15 april 2010

3. Feiten « 419-fraude »

OPLICHTING (bron: ANG)		2007	2008	2009
Oplichting zonder internet	Feit	5.838	6.007	6.493
	Poging	1.274	1.049	1.350
	Subtotaal	7.112	7.056	7.843
Oplichting met internet	Feit	2.610	3.588	4.019
	Poging	265	328	477
	Subtotaal	2.875	3.916	4.496
Totaal		9.987	10.972	12.339

**modus
Nigeriaanse
brief**

1

feit

3. Feiten « 419-fraude »

PV: BG.27.97.000xxx/2007
Feit: Oplichting **zonder** internet, voltooid feit
Gemeente: Brugge
Modus: - Nigeriaanse brief
- Handelt vanuit het **buitenland** richting België
- Gebruikt **geldovermakingskantoor** om geld te krijgen
Dader: Niet gekend

3. Feiten « 419-fraude »

ANG is een databank voor de verwerking van **kwantitatieve** informatie. Maar **onvolledige** beeldvorming !

Hebben we geen nood aan tools voor **kwantitatieve** informatie (diepte-interviews, intervisies,...)?

4. Slachtoffers « 419-fraude »

Hoe benader je slachtoffers van misdrijven ? **Klassiek**: het **slachtoffer** komt **aangifte** doen van het misdrijf in de territoriale **politiepost**. Een goed onthaal organiseren (toegankelijkheid, laagdrempeligheid).

Maar je moet rekening houden met de **aangiftebereidheid** (veiligheidsmonitor: 38% van de misdrijven worden aangegeven). Dus eigenlijk een **onderbelichting** van de **slachtofferpopulatie**.

4. Slachtoffers « 419-fraude »

Slachtoffers van oplichting **MET** internet ? Een **gemeenschappelijk** kenmerk van deze « **gemeenschap** » is het **internet**.

- in België heeft **71%** van de huishoudens **1 of meer PC's**
- in België heeft **67%** van de huishoudens **toegang tot internet**

Een **alternatief** voor de bereikbaarheid van de politie: « **E-cops** » d.i. een meldpunt via het internet. Hiermee countert men de handicap van een « **territoriaal** » ingedeelde politie. **Maar**: men is nog steeds afhankelijk van « **aangiftebereidheid** ».

4. Slachtoffers « 419-fraude »

In plaats van re-actief zou de politie ook pro-actief kunnen werken: de **politiediensten** laten **patrouilleren op het internet**?
Maar momenteel ontbreekt een goed wettelijk kader (welke identiteit dient de politieambtenaar aan te nemen?,...).

Dit zal nog steeds geen volledig beeld geven.

4. Slachtoffers « 419-fraude »

Gemeenschappen van slachtoffers?

Dergelijke « gemeenschap » treedt niet altijd naar buiten. De **verzekeringssector** zet eigen privé-detectives in en zal de problemen « intern » oplossen.

- Privé-detectives hebben een meldingsplicht (aan Procureur des Konings van het arrondissement waar de feiten, die mogelijks een misdrijf uitmaken, zich voordeden).
- Art. 44 WPA: politieambtenaren mogen geen inlichtingen verstrekken aan derden (privé-detectives).

Geen echte communitatie.

4. Slachtoffers « 419-fraude »

Het is als politiediensten **niet evident om voeling** te krijgen met de « **gemeenschap** » van slachtoffers, omdat we ze niet altijd kennen en de gemeenschap soms liever eigen afhandelingsmechanismen toepast.

Let wel: veiligheidsproblemen niet enkel aanpakken via de klassieke "gerechtelijke politie", maar ook **preventie** met **externe partners** !

- Goede antivirus (BIPT, CERT,...)
- Preventiecampagnes (FOD Economie,...)

5. Daders « 419-fraude »

De kwalitatieve politiële bron (ANG) leverde geen informatie op.

Het gevaar is dat we die **leemte** zelf gaan opvullen door « anekdotische ervaringen ».

- **Nigerianen?** (heel kleine gemeenschap in België, België heeft 9,1% personen met vreemde nationaliteit, bron: Statbel - 2008).
- **Plegers van vermogensmisdrijven?** (Zijn alle daders van vermogensmisdrijven ook meerplegers? Vergt oplichting niet een zekere « sociale vaardigheid »).

5. Daders « 419-fraude »

Wat met **externe bronnen**: databank « strafregister » voor natuurlijke personen? Is dit een **representatief staal** van de « dadergemeenschap »?

Ook de « dadergemeenschap » kennen is voor de politie **geen evidentie**.

6. Conclusie

Het is als politiediensten niet evident om **goeie werkmethodeken** te vinden om « gemeenschapsgerichte politiezorg » in de praktijk om te zetten.

Zelfs indien we gemeenschapsgericht werken, moeten we aandachtig blijven voor de beperkingen: « **gemeenschappen** » zijn nu eenmaal niet in hokjes onder te brengen.

Federale
gerechtelijke
politie

MULTIPLE COMMUNITIES
« TRANSNATIONALE OPLICHTING: 419-FRAUDE »

Directie DJF – Economische en Financiële Criminaliteit

Notelaarsstraat 211

1000 BRUSSEL

02 – 743 74 14

djf.direction@skynet.be

